

**Kurum tarafından ortaklara yapılacak garantörlük komisyonu
ödemelerinin kvk, kdv açısından değerlendirilmesi ve belge düzeni.**

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-505
Tarih	23.03.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-019.01-505

23/03/2015

Konu : Kurum tarafından ortaklara yapılacak garantörlük komisyonu ödemelerinin
kvk, kdv açısından değerlendirilmesi ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ticari faaliyetinizi sürdürmek için zaman zaman yurt içindeki bankalardan çeşitli adlar altında kredi ve banka teminat mektubu aldığınızı; ancak, mali verilerin yetersizliği nedeniyle teminat mektubu veya kredi tutarlarının ihtiyacı karşılamayacak kadar düşük olduğu durumlarda ortakların bankaya teminat veya kişisel itibar ve ilişkilerinin garantisini sunması ile istenilen tutarlarda kredi veya banka teminat mektubu alabildiğinizi belirterek, kurum ortaklarının kefaleti veya garantörlüğü karşılığı kurumunuza kullandırılan kredi veya alınan teminat mektupları ile çek tutarları üzerinden %2 veya %3 oranında ortaklara ödenen komisyonun tevkifata tabi olup olmadığı ile safi kazancın tespitinde indirim konusu yapıp yapılamayacağı, garantörlük komisyonunun katma değer vergisine tabi olup olmadığı ve belge düzeni hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları Yönünden :

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safî kurum kazancının tespitinde de, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

1. *İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;*
2. *İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.*

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 40 ncı maddesinde ise safi kurum kazancının tespit edilmesi sırasında indirilecek giderler sayılmış olup, maddenin (1) numaralı bendi ile ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun "*Ticari Kazancın Tarifi*" başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasında her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun "*Arızı Kazançlar*" başlıklı 82 nci maddesinde ise arızî olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar vergiye tabi arızı kazançlar arasında sayılmış olup, aynı maddede arızî olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançların (285 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2014 yılı için) 21.000 TL'lik kısmının istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, kefalet veya garantörlükleri karşılığı kurumunuza kullandırılan kredi veya teminat mektupları ile çek tutarları üzerinden %2 veya %3 oranında komisyon geliri elde eden kurum ortaklarının bu faaliyetinin ticari organizasyon içerisinde devamlılık arz edecek şekilde yapılması durumunda ticari faaliyet olarak değerlendirilmesi ve ortaklarca elde edilen komisyon tutarlarının Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançlara ilişkin hükümleri çerçevesinde beyan yoluyla vergilendirilmesi gerekmektedir.

Söz konusu faaliyetin ticari organizasyon içerisinde devamlılık arz etmeyecek şekilde yapılması durumunda elde edilecek kazanç ise "arızı ticari kazanç" hükümlerine göre vergilendirilecek olup, bu kazancın yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun “Örtülü Sermaye” başlıklı 12 nci maddesinde;

“(1) Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçların, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır.

...

(6) Aşağıda sayılan borçlanmalar örtülü sermaye sayılmaz:

a) Kurumların ortaklarının veya ortaklarla ilişkili kişilerin sağladığı gayrinakdî teminatlar karşılığında üçüncü kişilerden yapılan borçlanmalar.

...”

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, Kurumlar Vergisi Kanununun “Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlıklı 13 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, kurum ortaklarının kefaletiyle bankalardan kullanılan çeşitli adlardaki kredi, alınan banka teminat mektupları ile ortakların garantör oldukları alınan veya verilen çekler üzerinden %2 veya %3 oranında hesaplanan ve "garantörlük komisyonu" olarak adlandırılan bedelin, kurumunuzca ödenmesi ve bu ödemelerin belgelendirilmesi halinde, bu ödemelerin Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine istinaden gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, üçüncü kişilerden sağlanan bahse konu borçların nakdi teminata dayanması halinde Kurumlar Vergisi Kanununun 12 nci maddesi hükümlerine göre örtülü sermaye sayılacak olup buna isabet eden faiz, kur farkı ve benzeri giderlerin kurum kazancının tespitinde dikkate alınamayacağı tabiidir.

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden :

Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde; Türkiye’de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV’ye tabi olduğu; ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketinizin kredi ve banka teminat mektubu taleplerini karşılayabilmek için ortaklarından kefalet veya garantörlük sağlaması karşılığında, kuruma kullandırılan kredi veya alınan teminat mektupları ile çek tutarları üzerinden %2 veya %3 oranında ortaklarına ödediği komisyon tutarları; devamlılık arz eden bir faaliyet söz konusu olmadığında söz konusu komisyon kazançlarının arızı kazanç olarak değerlendirilmesi gerekmekte olup bu durumda ortaklara arızı olarak yapılan komisyon ödemeleri KDV nin konusuna girmemektedir.

Vergi Usul Kanunu Yönünden :

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 234 üncü maddesinde; "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:*

...

3. Vergiden muaf esnafa;

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, ortaklarınızın kefaleti veya garantörlüğü karşılığı Kurumunuza sağlanan kredi veya teminat mektupları ile çek tutarları üzerinden belli oranlarda ortaklarınıza ödenecek garantörlük komisyonları için gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026